

ISLAMO VALSTYBIŲ GALVŲ KONFERENCIJA

KINJA PANEIGIA PRANEŠIMĄ APIE SUNKIĄ DIKTATORIAUS MAO LIGĄ

MASKVA. — Jau kelios savaitės pasaulio spaudoje kalbama apie sunkią Kinijos diktatoriaus Mao Tse Tungo ligą. Dabar "Time" žurnalo Maskvos korespondentas Jerrold Schecter pranešė, kad jis iš patikimų šaltinių Maskvoje sužinojęs, jog Mao rugsėjo 2 d. turėjo širdies priepuolį ir nuo tos dienos yra visai silpnas, dažnai būna be sąmonės. Jo gyvybė palaikoma tik didelėmis gydytojų pastangomis. Šiuo metu Kinijos valstybinius reikalus sprendžias triumviratas, susidedas iš premjero Chou En Lai, gynybos ministerio ir Mao įpėdinio Lin Piao ir partijos teoretiko, politbiuro nario Chehn Po Ta.

Komunistinė Kinija šią žinią energingai paneigė ir pavadino ją "šmeižtu ir melu". Kinų spauda praneša, kad Mao ir Lin Piao, apie kurį irgi buvo kalbama, kad jis sergas, abu dalyvavo iškilmėse, kur aukštais medaliais buvo apdovanoti 10 kinų kareivių, pasižymėjusių kovose su sovietais prie Ussuri upės. Kareivių pagerbimas įvykęs Mukdene, Mandžiurijoje. Pasižymėję kareiviai gavo "kovos herojų" titulą. Šias iškilmes aprašydama, Kinijos žinių agentūra skelbia, jog sovietų daliniai gavę prie Chenpao salos skaudų smūgį. Šią salę rusai vadina Damanskaya sala.

Zinių agentūra ta proga tvirtina: "Chenpao sala visada buvo mūsų didžiosios tėvynės šventa dalis. Kinijos kariai griežtai nubaudė sovietinių revizionistų agresorius ir įrodė jų tikrą popierinių tigrių spalvą". Pagerbtų dešimties kareivių vardu kalbėjęs kareivis pažadėjo toliau budėti prie sienos, kad Amerikos imperializmo ir sovietų revizionizmo planai būtų atmušti. Kinų kareiviai visada esą pasirengę ginti kiekvieną centimetrą savo šventos socialistinės tėvynės ir nebijos už ją paaukoti savo gyvybes ir kraują.

Kinijos žinių agentūra vėl kritikavo Sovietų Sąjungą už žiaurų režimą, kuris esąs "fašistinis". Sovietų policija ir agentai be teismų areštuoja žmones, taro asmenis, kurie drįsta pasipriešinti revizionistų režimui. Kriminalinė sovietų išsigimėlių klika laiko liaudį prispausta, tačiau vis daugiau liaudies sukylanti prieš Kremliaus fašistus. Jų ginklą ir koncentracijos stovyklomis paremta valdžia ilgai neišilaikys, — sako kinų žinių agentūra Hsinhua.

Biafros daliniai stipriai laikosi

OWERRI. — Biafra, kuri atsiskyrė nuo Nigerijos ir paskelbė savo nepriklausomą valstybę, nors nepradusi nemažai teritorijos, stipriai laikosi prieš daug didesnę ir geriau ginkluotą Nigeriją. Sovietai ir britai duoda Nigerijai ginklų, tačiau jie mūsų šiuose dažnai patenka į Biafros kareivių rankas. Apie 40% naudojamų ginklų yra ainti iš Nigerijos.

Paskutinieji pranešimai iš fronto kalba apie Biafros dalinių pasistūmėjimą pietiniame fronte, kur yra svarbūs žibalo šaltiniai. Karo veiksmai priverstė kai kurias valyklas užsida-ryti. Kai kurie įrenginiai buvo apšaudyti Biafros aviacijos, kuri susideda iš švediško vienmotorių, sportinių lėktuvų, pritaikytų karo reikalams.

Nigerijoje, moslemų srityse prasidėjo ūkininkų riaušės. Apie 50 asmenų buvo užmušta. Minia viename mieste puolė kalėji-

IŠ VISO PASAULIO

MEKSIKA. — Meksikos kelevinis lėktuvas, besileisdamas aerodroman, užkliuvo už geležinkelio pylimo ir nukrito į pelkę, sudužęs į tris dalis. Žuvo 30 asmenų, 70 buvo sužeisti. Kiti 18 liko gyvi, nesužeisti. Sakoma, kad lėktuvo nukritimas į minkštą, dviejų pėdų vandens turinčią pelkę, išgelbėjo daugelio gyvybes.

NEW DELHI. — Ahmedabade, Indijoje kautynės tarp musulmonų ir hindusų jau pareikalavo 200 gyvybių. Mūšiai prasidėjo, kai "šventos" karvės įsibrovė į musulmonų šventyklą. Kelios karvės buvo papiautos, o tas suklė hindusų kerštą.

LONDONAS. — Policija Londone prievarta iškraustė susirinkusius viename tuščiame name hipius. Anglijoje susidarė ir kita jaunuolių grupė, pasivaadinusi plikapakaušiais — "skinheads". Jie kur galėdami puola ilgaplaukius hipius. Ir šia- me įvykyje abi grupės susistumdė gatvėje ir policijai teko jas skirti.

PRAGA. — Šią savaitę turi susirinkti Čekoslovakijos komunistų vadovybė. Daugelyje kelių turistai pastebėjo ant sienų užrašus "Dubček". Manoma, kad partija bandys šią savaitę pašalinti Dubčeką iš jo turimų partijos ir valdžios vietų.

VARSUVA. — Lenkijoje buvo atidarytas dar vienas paminklas nacių karo aukoms. Atidarydamas mirties stovyklos paminklą Majdaneke, prie Liublino, Lenkijos premjeras Cyrankiewicz reikalavo, kad būtų įsteigta Europos saugumo sistema, kad daugiau nebeprisikartotų karo žiaurumai.

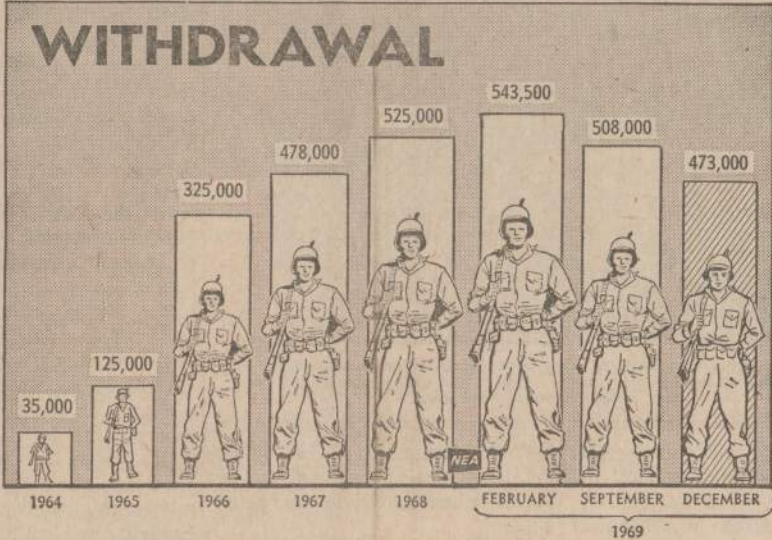
INSTAMBULAS. — Du JAV karo laivai, paplaukioję Juodojoje jūroje, kur, kaip sakoma, jie "parodė JAV vėliavą", vėl sugrįžo į Viduržemio jūrą ir prisijungė prie VI-tojo laivyno.

BLECKEDE. — Keturi jauni vokiečiai iš komunistų zonos pabėgo į vakarus, perplaukdami Elbės upę.

MIAMI. — Floridoje uragano Ingos atnešti lietūs apšėmė daug vietovių. Prie Quincy miesto per 36 valandas iškrito 14 colių lietaus.

NEW YORKAS. — Sovietų atstovai, paprastai, kiekvienais metais pareikalauja JT sesijos atidaryme Kinijos priėmimo į Jungtines Tautas. Šiais metais Gromyko nė vieno žodžio nepasakė apie Kiniją. Jie daug kalbėjo apie Europą ir apie Vokietijoje atgimstanti nacizmas bei vokiečių keršto nuotaikas.

mą ir išvadavo apie 500 kalinių. Ūkininkai nepatenkinti dideliais mokesčiais, kuriuos, civilinio karo priversta, vyriausybė uždėjo savo gyventojams.

Šioje lentelėje matosi, kad daugiausia amerikiečių kareivių Vietname buvo šių metų vasario mėnesi. Iki gruodžio mėnesio 15 d. numatyta išvežti dar 35,000. Manoma kareivių skaičių mažinti ir kitais metais, tačiau daug priklausys nuo komunistų elgesio ir kaip greit stiprės Pietų Vietnamo kariuomenė.

HANOJUS REIKALAUJA, KAD AMERIKA BE SĄLYGŲ APLEISTŲ P. VIETNAMĄ

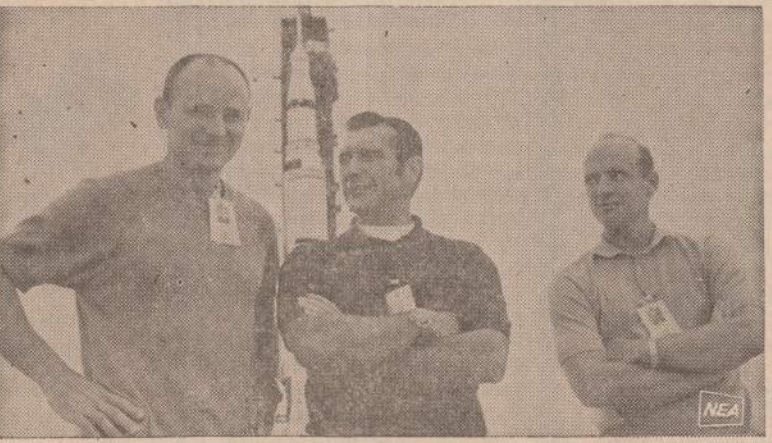
HANOJUS. — Šiaurės Vietnamo vyriausybė, kaip ir galima buvo laukti, griežtai atmetė paskutinį prezidento Nixono paskelbtą JAV kariuomenės Pietų Vietname sumažinimą, kaip "apgaulingą triką". Formaliame pareiškime komunistų režimas tvirtina, kad komunistai kovos, kol bus laimėta visiška pergalė, kol visi amerikiečiai bus išvežti iš Vietnamo. Paskelbtas 35,000 kareivių išvežimas esanti tik nedidelė dalis Amerikos jėgų. Amerika norinti praliginti karą, testuoti savo agresiją, tirti jo kojom vietnamiečių apsisprendimo teises, — sako Hanojaus režimas.

Hanojaus pareiškime nurodoma, kad miręs prez. Ho Chi Minhas reikalavo totalinio, visiško, besąlyginio Amerikos jėgų atitraukimo. Vietnamo liaudis nutarusi pakelti visus sunkumus, pasiaukoti ir drąsiai toliau kovoti, vykdamas šventą priesaiką, duotą prie Ho Chi Minho grabo.

Šiaurės Vietnamo vyriausybė piktai puolė Tailandijos valdžią, kurios kareiviai, aprenkti Laos kariojūnėms uniformomis, remiami Amerikos lėktuvų, dalyvavę mūšiuose Laose, kur komunistų jėgos neseniai buvo išvystos iš seniai laikomų pozicijų Plaine des Jarres aukštumose. Hanojaus pareiškimas įspėja Tailandiją sustabdyti "kriminalinius veiksmus" ir pagrasina suduoti tinkamą smūgį ir nubauti Tailandiją, jei ji nenustos būti "Amerikos imperialistinių agresorių tarnaitė".

Vis augant narkotikų vartojimui, vyriausybė susirūpino užkirsti kelią jo įvežimui. Virš 80% visos marijuanos, kuri suvartojama Amerikoje ir apie 20% viso heroino į Ameriką atvežami iš Meksikos. Per Meksiką atvyksta ir įvairūs kiti neregulūs vaistai. Šis sustiprintas pasienio budrumas bus tęsiamas neribotą laiką.

Praėjusios dienos Vietname buvo ramios ir jau daug mėnesių nebuvo tokio atšalio fronto. Prie demilitarizuotos zonos komunistai puolė marinių bazę, tačiau Amerikos didieji bombonešiai atsakė į tą puolimą bombomis. Puolime dalyvavo 35 didieji B-52 bombonešiai, numesta tūkstančiai svarų bombų. JAV kariuomenės vadas generolas Abrams įspėjo komunistus, kad bombardavimas prie sienos bus tęsiamas, jei komunistai nenutrauks savo puolimų prie demilitarizuotos zonos.

Apollo 12 astronautai: Alan Bean, Richard Gordon ir Charles Conrad jau ruošiasi skridimui į Mėnulį. Kelionė numatyta lapkričio 12 d. Už jų matosi Saturn 5 raketa, kuri iškels juos į erdves.

MAROKO SUVAŽIAVIMĄ BOIKOTUOJA KAIRIŲJŲ ARABŲ ŠALIŲ REŽIMAI

RABATAS. — Maroke šiandien prasideda musulmonų valstybių galvų konferencija. Dalyvauja 24 valstybės, nors jų galėjo būti daugiau. Kai kurios Afrikos valstybės neatsiuntė savo atstovų. Kairiosios arabų vyriausybės: Sirija visai nedalyvauja, Irakas atsiuntė tik savo informacijos ministerį, o Egipto Nasseris staiga susirgo ir atšaukė visus įsipareigojimus, nors Egiptas laikomas kartu su Saudi Arabija ir Maroku tos konferencijos rengėju. Konferencija šaukiama suorganizuoti viso pasaulio musulmonus prieš Izraelį. Musulmonų pyktį sukėlė Jeruzalėje esančios musulmonų šventyklos El Aksa padegimas.

Arabų socialistų valdomi kraštai nelabai patenkinti šios konferencijos dalyvių sąstatu. Konferencijoje dalyvauja Irano šachas Riza Pahlevi, kurio žibalo bendrovės siunčia žibala į Izraelį, dalyvauja Jordano karalius Husseinas, Saudi Arabijos karalius Faisalas, Maroko karalius Hassanas, Kuwaito emiras Salim Sabah. Jie visi laiko komunistų ir arabų socializmą nemokesniu prieš už Izraelį. Visiems arabų monarchams tenka kovoti prieš socialistų sąmokslus, norint išlaikyti sostą.

Dėl šitokio dalyvių sąstato Sirija visai neatsakė į kvietimą, o Irakas atsakė tik paskutinę minutę. Kairieji arabų režimai norėtų, kad viso pasaulio musulmonai paskelbtų Izraeliui "šventąjį karą", tačiau ne arabų kraštai su Izraeliu nesipyksta ir net prekiauja. Konferencijos šeiminkai nepriėmė pilnais dalyviais į konferenciją ir Palestinos išlaisvinimo organizacijos, suteikdama jai tik stebėtojų vaidmenį. Tas irgi nepatiko Sirijai ir Irakui.

Egipte neramu Egipto prezidentas Nasseris galėjo neatvykti ir dėl padėties Egipte. Jis vėl pakeitė kariuomenės štabo viršininką ir karo laivyno vadą. Dar skaudesnis Nasserui buvo jo seno draugo Ali Sabry pažeminimas. Jis buvo Egipto Socialistų Unijos vad. Unija yra vienintelė Egipto politinė partija. Dabar jis pažemintas ir jo draugai partijos vadovybėje bei spaudoje stropiai išvalomi.

Egipto spauda aiškina, kad Sabry pažeminimas įvykęs jam pačiam prašant. Jis liepos mėnesį sugrįžo iš Maskvos kartu su savo palydovais. Lėktuve buvo rasta įvairių prekių, kurias Sabry nežinant parsivežė į palydovai. Už jas nebuvo sumokėtas valstybinis muitas. Kai šis prasizengimas paaikėjo, Sabry nutaręs pats prisimti kaltę ir pasitraukti iš socialistų unijos pirmininko pareigų.

Smerkia Lebano spaudą Lebano spauda šį įvykį interpretuoja kitaip. Ji tvirtina, kad prezidentas Nasseris, bijodamas sąmokslų, pats Sabry pažeminęs, kaip pavojingą asmenį. Egipto laikraščiai šį Lebano pranešimą smerkia ir sako, kad Lebano "Al Jarida" laikraštis yra Amerikos žvalgybos įrankis, kuris veda prieš Egiptą psichologinį karą, Amerikos doleriais apmokamas.

Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas, kalbėdamas CBS televizijos programoje, patvirtino, kad Egipto prezidentas pergyvena didelį vidaus spaudimą. Egipte neramu ir Nasserui yra pavojus, kad jis gali būti nuverstas. Izraelis palankiai žiūrėtų į Nasserio nuvertimą, nes jam

Stalino dukters antroji knyga

NEW YORKAS. — Harper ir Row knygų leidykla išleido jau antrą Svetlanos Allilujevos, Josefo Stalino dukters knygą "Only One Year". Pirmoji jos knyga, nors buvo labai išgarsinta ir atnešė autorei nemažų pajamų, kritikų nebuvo labai šilta priimta. Kritikai tikėjosi gerai dokumentuotą atsiminimų apie Staliną ir jo sebrus. Autorė jiems davė šeimyninių atsiminimų pluoštą.

Dabar išleista 444 puslapių knyga lyg papildoma pirmąją: "Twenty Letters". Autorė čia plačiau aprašo savo pabėgimą iš Indijos, kur jai sovietų valdžia leido nuvežti savo vyro peilenus.

Svetlana Allilujeva papildoma savo atsiminimus apie savo tėvą ir jo draugus Kremliuje. Ji aprašo atmosferą Kremliuje, sovietų gyvenimą, valdžios žmonių cinizmą, baimę ir terorą, kuris lydi kiekvieną sovietų gyventoją.

Autorė kartu palygina laisvą ir laimingą gyvenimą Amerikoje. Kritikai net kaltina ją, kad ji Ameriką per daug išgiria, smerkdama jos priešus, piktai kritikuodama hipius ir kitus ne-nuoramas.

Vokietijos kariai rinkimų dalyviai

HAMBURGAS. — Vokietijos rinkiminė kampanija eina prie galo. Rinkimuose savo kandidatūras į parlamentą yra išstata ir apie 50 kariškių: karininkų ir kareivių. Iš to skaičiaus apie 20 yra NPD, naujųjų nacių partijos kandidatai.

Šis kariškių dalyvavimas politiniame gyvenime irgi yra naujosios Vokietijos gyvenimo apraiška. Kaizerio laikais ir vėliau Hitlerio — buvo stropiai laikomasi pažiūros, kad kariai į politiką nesikiša.

Aukščiausias laipsniu kariškis yra socialdemokratų partijos atstovas į parlamentą generolas Friedrich Biermann. Kitas svarbus kandidatas yra NPD narys, laivyno kapitonas Ernst Thamsen. Jis yra buvęs Nato karinių jėgų Kielio uosto operacijų vadu. Jis savo kalbose kritikuoja Nato organizaciją ir reikalauja, kad Vakarų Vokietija turėtų didesnį balsą Nato reikaluose.

nepatogu dabar su Izraeliu pradėti derybas. Tai būtų prodymas, kad jos ankstyvesnė politika nepavyko. Naujam žmogui būtų lengviau sėsti su Izraeliu prie taikos derybų stalo.

STASYS JUŠKĖNAS

DVI SAVAITĖS AMERIKOS RYTUOSE

(Tęsinys)

Deja, tai nebuvo miškas, bet gryname smėlyje augo mažos samanomis apaugusios pušaitės. Slėnėnėse vietose kuokšteliais viržės (žemaičiai juos šilais vadina). Tik kur ne kur koks karklas ar panašus į jį tarp pušaičių vegetavo. Keista, bet šiose vietose esu daug kubezdalių matęs. Kitokių grybų neteko pastebėti. Ir toki plotai tęsiasi nuo Bostono iki Buzzard Bay įlankos.

Cape Cod iškyšulyje

Vakarop pervažiavę didelį ir ilgą per Cape Cod kanalą pravažėję tirta, atsidūrėme Yarmouth vietovėje, kuri jau Cape Cod iškyšulyje. Čia susiražę pušyne gražius namelius, sustojom bent trims dienoms.

Papiūdiniai

Teko net dviejuose paplūdimiuose maudytis. Čia vanduo uktėkėnai šiltas. Nuo kranto gana toli nueini ir kojomis žemėlį stieki. Pakrantėse švarus smėlys. Žmonių nors ir šokiadieniais vienas prie kito smėlyje sugulę. Sunkoka net rasti vietos drabužiams pasidėti. Keistokos čia ir žuvėdros. Tarp žmonių sukiniėjasi, maisto likučių ieškodamos. Maudytis labai malonu.

Province Town

Vieną dieną nuvažiavome į patį Cape Cod iškyšulio galą. Ten yra miestelis Province Town vardu. Čia irgi turėjome vargo su mašinos pastatymu. Aikštelės, gatvės ir toliau nuo miestelio pakelės, vien mašinų užstatytos.

Toliau nuo miestelio centro ir mes suradome vietelę mašinai pastatyti. Pirmiausia lipome į aukštumas smėlio kopomis pasi-vaikščioti. Iš aukštesnės kalvos, aplink kiek akys užmato, vien smėlio kopos su būdingomis smėlio žolėmis — viksvomis. Daugumoje vien gelsvai baltas smėlys. Vaizdas priminė mūsų Neringą ir jos kopas. Bet čia smėlys kažkaip tirštesnis atrodė.

Po to jau vykome miestelio apžiūrėti. Žmonių įvairių rasių, tautybių, lyties ir amžiaus mėsėmis gatvėmis slinko. Įvairių barzdotoj, plaukuotų, suplyšusių drabužių dėvinių, taip pat pilna. Ypač negražiai atrodė apsiplaukavusios, trumpas sudrėkusias kelnaites dėvėnčios ir vos truputį krūtis pridengusios jaunos mergaitės. Gražiai naujus mergaitė, — dar pusė bėdos. Bet kada matai taip apsirengusią šiesą, kojytės lyg šakalėliai, akutės įdubusios ir dar kokiam kutvelai už kaklo įsikabinusi, kažkaip net bauriai atrodo. Lyg beždžionžmogius džiunglėse matytum. Aišku, didesnė žmonių dalis padoriai apsirengusi vaikščiojo.

Valgyklų daug teko pastebėti. Ir jos pas save visai viliojo. Vienuer piano skambino, kitur dūdas pūtė, dar kitur solisčių ar solistų balsai girdėjosi. Krautu- vėse įvairiausi suvenyrai pardu- vėjami. Ten tokių krautuvių daug. Vienoje didelėje krautu- vėvėje buvo parduvinėjama įvai- riausi jūrininkams reikmenys. Ten ant sienos sukabinėta ir

Dallas aerodromo pastate lubos pagamintos iš tamsaus kamščio, o aplinkui eina veidrodžio juosta. Vakarop, kai uždegamos lempos, at- rodo, kad lubos kabo ore.

ant žemės sudėliota iš seniausių laikų jūrininkų naudoti drabu- žiai bei kitoki reikmenys. Tai yra savotiškas ir greičiausiai jū- rininkams įdomus muziejus.

Pats miestelis švara nepasi- žymi. Gatvėse pilna šiukšlių. Namai daugumoje vienaaukš- čiai mediniai. Tiesa matėsi ir gana gražių namų. Bet jųjų skaičius nedidelis. Bent poroje langų matėsi toks skelbimas "Dish Washer Wanted. No Long Hair". Atseit, jiems reikalav- gas indų plovėjas, bet neišga- plaukis. Šalia einas Jonas Že- maitaitis tarė: "Va, kad visos darbovietės tokius reikalavimus statytų, kaip mat kutvelos pra- nyktų". Pasirodo, kai kurie į ten atvyksta, bet grįžti į namus pinigų pristinga. Tokius ir sam- do valgyklos indams plauti. Mums tuos skelbimu neteko pa- sinaudoti.

Uoste

Miestelį apžiūrėję, ir uoste apsilankėme. Einant į uostą bu- vo šaltoka, bet vaikai pliuskeno- si vandenyje ir prašinėjo nikelį jiems į vandenį mesti. Nuo tilto mestas į vandenį nikelis, nespė- jęs nei dugno pasiekti, vaiko pa- gaunamas. Jaunos mergaitės einantiems tiltu įvairius lape- lius dalino. Vienuose lapeliuose buvo aiškinaama, kad sumokėjus \$7, jos su laivu nuvešiančios to- li į jūrą. Ten duosiančios meš- kerę žuvis gaudyti, masalą ir galėsi net 6 valandas ten meške-

rioti. Asmeniniai jau būčiau mė- ginęs jūroje pameškierioti, bet mano bendrakeleiviai tam nepri- tarė.

Viena mergaitė davė žynės ad- resą, tik negalėjo pasakyti ar toji jos žynė nemeluos. Dar ki- ta apstorė mergina davinėjo la- pelius, raginančius kažkur su nudistų stovykla susipažinti. Ir dar įvairiausių lapelių dalino.

Virš uosto mažų ir didelių žu- vedrų pulkais skraidė. Ant til- to didelis skaičius smulkių ba- landėlių slampinėjo. Uoste ma- tėtis keletas žvejų laivų. Po uos- tą vaikštinėjo vėjo nubružintais, saulės nudegintais veidais typiš- kiai žvejai.

Prie vienos krantinės stovin- čio žvejų laivo į tam tikras ke- turkampes dėžes sukrautas žu- vis kėlė į viršų.

Čia jas vėl perdėjo į kitokias dėžes, svėrė, krovė į sunkveži- mius išvežimui. Dideliais skai- čiais gelsvais pilvais plekšnių prikrovė. Ir dar dviejų rūšių žu- vų krovė, bet aš jų nei pavadi- nimų nežinau. Vieną laivą iš- tuštinus, jau vos grįžė iš jūrų, artinosi prie krantinės savo lai- mikį atiduoti kiti laivai.

Vaikų daugybė lindo prie žve- jų ir prašė duoti jiems žuvis. Žvejai į vaikus nekreipė jokio dėmesio. Bet vistiek vienam vai- kinukui vieną didelę žuvį davė. Keli meškieriojai sėdėjo ant krantinės meškeres į vandenį suleidę. Tur būt, ten ir ant maš- kerės žuvis kimba.

Bendrai meškieriojai, žvejai, ežerai, upės ir žuvų meškierioji- mas tai mano mėgiamiausi ob- jektai. Tai ir uosta, keletą kar- tų sūnų ir žmonos raginamas, nenoromis apleidau.

Buv. prez. Kenedžio vasarvietė

Hyannis vietovėje norėjome pamatyti buv. Amerikos prezi- dento Kenedžio vasarvietę. De- ja gatvė į ją užverta ir, be to, policininkas neleisdžia. Užtai ap- žiūrėjome jo garbei pastatytą paminklą. Netoli kelio kelioli- kos pėdų aukščio išmūrytas mū- ras. Vienoje mūro pusėje Ame- rikos valstybinis herbas. Antro- je — prezidento paveikslas ir pa- rašas: John Fitzgerald Kennedy.

Už to mūro graži žolė apžel- dinta aikštelė. Šonuose suolėliai pastatyti. Viduryje aikštelės ap- skritas vandens baseinas. Į ba- seino vandenį žmonės yra primė- tę varinių ir sidabrinų pinigų. Šioje vietoje teko sutikti iš New Yorko p. Jasičių šeimą.

"Sventaisiais" prekyba

Jau būdamas Province Town, buvau pastebėjęs didelę krautu- vę, kurioje buvo parduvinėjami šventųjų paveikslėliai bei statu- lėlės. O vėl kitame miestelyje kampiniame lange pastebėjau stačiatikių ar sentikių ikonas. Laiko turėdamas, užėmu. Tie- sa, viename kamputyje išdėsty-

ta keletas stačiatikių ikonų, bei kryžių, su rusiškais raidėmis. Mažutis skyrelis graikų katali- kams skirtas. Bet užtai Romos katalikams didžiausia krautu- vė paskirta. Visos lentynos Dievo Motinos ir visų šventųjų stovy- lėlėmis nustatytos. Visai mažų ir labai didelių, net \$700 kainuo- jančių paveikslų prikabinėta.

Dar ten yra ir "nušventinto" šv. Jurgio stovyliū, paveikslų ir medaliū. Bet šv. Kazimiero nei stovyliū, nei paveikslų nera- daug. Vienu paveikslu tikrai su- sižavėjau. Tai buvo gulinčios la- bai gražios moters paveikslas. Pasirodo, tai buvusios paleistu- vės, vėliau šventąja Magdaleną tapusios paveikslas. Būčiau pir- kes, bet man jis perbrangiai at- rodė, net \$170 įkainuotas. Susi- ieškojau ir savo patronų pa- veikslėlius, bet tik paveikslėlius. Stovyliū nebuvo. Vienam ma- no patronui užrašyta pagal len- kų kalbos transkripcija: St. Stan- islaw, bet jau kitam — Kostko St. Stanislaus. Abiejų maldeles angliškai surašytos.

Pačiame gale ant ilgos metalinės kartelės šimtai rožinių (ro- žančių) užkabinta. Yra ten di- delių, — tokių, kaip vienuoliai ne- šioja ir visai mažų. Rožinių ka- rolėliai taip pat įvairaus dydžio. Kryželiai prie rožinio: mediniai, metaliniai, sidabriniai ir net aukšiniai. Du kutvėliškai apsi- rengę vaikinai vienai spygaujan- čiai, trumpomis kelnaitėmis ap- sirengusiai mergaitėi kabinėjo ir matavo ant kaklo rožinius. Dar toliau ant sienos, berods, ška- plieriai iškabinti. Ši "šventai- siais" prekyba kažkodėl man ne- patiko. Ir jeigu turėčiau gerą pažįstamą iš aukštųjų bažnyčios dignitorių, prašyčiau, kad jis tą prekybą į klebonijas suvartytų.

Valgykla su ceremonialu

Dennis vietovėje prie upės yra didelis laivo pavidalo pastatas. Jame yra valgykla. Vos tik į ją

ėjus, ant aukštos kėdės pama- tēm sėdinčią jauną merginą. To- liau įėjimas rėžėliu užvertas. Merginai paklausus valgytojų skaičiaus, kažką ji ten toliau pa- ėjus pasakė. Ir štai prieš norin- čius pietus valgyti, atsiranda frakuotas, aukšta balta apikale pažabotas, gerokai nusipenėjęs vyrukas. Priėjęs žemai lenkia- si, nuima rėžėlį, padaro laisvą taką, pažastyje nežinas storą knygą, kitą ranką aukštyn iškė- lęs atveda prie stalo ir parodo vėją. Kažkokius mandagumo sakinius sumurmėjo, atsitolina. Tuojau prisistato balta bluskele, juodu sijonėliu pasijuosusi mer- gina — padavėja. Ir padavėja perdaug jau mandagia dėjosi. Pernelyg didelį mandagumą ro- dė. Net ir sąskaitą atnešė padė- jusi ant lėkštelės. Ir kokių prie- kams, bet man jis perbrangiai at- rodė, net \$170 įkainuotas. Susi- ieškojau ir savo patronų pa- veikslėlius, bet tik paveikslėlius. Stovyliū nebuvo. Vienam ma- no patronui užrašyta pagal len- kų kalbos transkripcija: St. Stan- islaw, bet jau kitam — Kostko St. Stanislaus. Abiejų maldeles angliškai surašytos.

Daug bažnyčių

Važinėjant po Cape Cod išky- šulį matėsi labai daug įvairių tik- kybių bažnyčių. Pasirodo, tame iškyšulyje, be dviejų žydų sina- gogų ir vienos indėnų maldyklos, yra net 142 Kristų garbinančios bažnyčios. Vien Romos katali- kai turi 32 bažnyčias. Pasitel- ravus pas viešbučių savininką, švedų kilmės Andersoną dėl baž- nyčių skaičius, jis paaiškino, kad tame iškyšulyje esą net apie 40 įvairių tikybių. Girdi, Romos ka- talikai iš viso jų turį perdaug. Mat, pradėjus apsigyventi tame iškyšulyje katalikams, airiams, portugalam, prancūzams, len- kams ir kitiems, visi pirmoje ei- lėje statė bažnyčias ir jose sava kalba meldėsi. Seniesiems iš sa- vų kraštų atvykusiems imigran- tams išmirus jų vaikai ir net

vaiky vaikai jau susiliejo su ben- dra mase. Nebekalba ir nesimel- dzia savo tėvų ar senelių kalba. Viskas jau anglų kalba atlieka- m. Tai ir bažnyčių, anot jo, R. katalikams vieno trečdalis už- tektu.

Jis esat liuteronas ir jo tiky- bos žmonių esą, greičiausiai, ne- mažiau tame iškyšulyje kaip ka- talikų, bet jie tik keturias baž- nyčias teturi.

Per dieną 8 valstijas pervažiavome

Iš Cape Cod iškyšulio pasilei- dome tolimesnėn kelionėn. Va- žiuojant Connecticut valstija, te- ko pervažiuoti net keletą didelių ir ilgų tiltų. Atlanto pakrantė- se matėsi daug uostų, kuriuose stovėjo kariškų ir nekariškų lai- vų. Connecticut valstijos gam- tovaizdis tikrai gražus ir įvairūs. Kalvos, ežerai, upės, jūra ir įlan- kos su nuolat kylančiu ir slūgs- tančiu vandeniu. Užkliudę kam- pelį Rhode Island valstijos, pra- lėkėme New Yorko valstiją New Yorko miesto pakraščiu. New Jersey, Delaware, Maryland val- stijoje pralėkė Baltimorės ilgą tunelį ir netrumpesnį tiltą, už- kliudę Virginijos valstiją, va- kare atsiradome prie Amerikos sostinės Washingtono.

(b. d.)

TIKTAI VYRAMS

Du geri pažįstami apsieičia nuomonėmis.

— Ar Monika sutiko už tavęs ištekti?

— Taip, tik paprašė dar pa- laukti.

— Kaip ilgai???

— Ji tik pasakė: Mielasis, tu būsi paskutinis už kurio tekėsiu.

Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sažiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Quarterly dividends are very interesting

And what is most interesting about quarterly dividends is that it means more money for you. More Often. If you're interested, come to Midland Savings today.

Frank Zogas, President

4 3/4%

PASSBOOK SAVINGS
Paid and Compounded
QUARTERLY

5 1/4%

6-MONTH SAVINGS CERTIFICATES
Paid Quarterly
\$1,000
MINIMUM

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

Chicago Savings and Loan Association

5 1/4%

Certifikatų sąskaitos

Certifikatai išduodami tūk- šantinėmis. Mažiausiai turi būti \$5,000. Pelnas mokamas kas trys mėnesiai.

4 3/4%

Ant visų knygečių sąskaitų

Nuošimčiai priskaitomi kas diena, išmokami kas trys mėnesiai.

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Vacation Club
- Notary Public Service
- Sell & redeem U.S. Bonds
- College Bonus Savings
- Free community rooms for your organiz'd meetings
- Two large free park'g lots
- Home Mortgage Loans
- Cash checks and pay all family bills with our spec' money order checks.
- Save-by-Mail Kits
- Home Improvement Loans
- Travelers Checks
- Christmas Club
- Safe Deposit Boxes
- Insured Family Savings

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pakel, Sr., President and Chairman of the Board

6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. and Fri. 9 to 3, Saturday 9 to 12:30

The U.S. Savings Bond: it just isn't the same any more.

NOW IT PAYS MORE.

Now Savings Bonds pay 4 1/4% when held to maturity of seven years. And Freedom Shares—available on a one-for-one basis in the same or lower denominations as Bonds—pay 5% when held to maturity of just four-and-a-half years.

There isn't a safer investment anywhere. Or one that can make you feel prouder, because as you

U.S. Savings Bonds, New Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

J. KLAUSEIKIS

Iš miesto, kuriame yra "veikimas"

II

"Liaudies parko" revoliucijos kilmė

BERKELEY, Calif. — Gegužės mėnesį čia praūžė "Liaudies parko" (People's Park) revoliucija, kurios metu vienas vyras buvo nušautas, šūviais sužeista apie 100 asmenų ir apie 1,000 žmonių areštuota. Revoliucija nėra pasibaigusi, o tik priblesusi. Jos veikėjai dažnai viešai prasiitaria apie naujus projektus, prašo iš žmonių piniginių aukų jų veiklai, o Berkeley pavyzdžiui, nors ir be tokio triukšmo, buvo bandoma ir kai kuriuose kituose miestuose steigti "Liaudies parką". Tad verta į šią revoliuciją pažvelgti, pamatyti, kaip ji prasidėjo.

Kalifornijos universitetas Berkeley mieste pernai minėjo savo šimtąjį gimtadienį. Vadinasi, universitetas jau gyvuoja 101 m. Studentų skaičius išaugo daugiau kaip 27,000. Mokslo ir administracijos įstaigos nebetelpa senajame universiteto rajone. Universitetas, kas tik turina pinigų, perka apie jį esančias privačių žmonių nuosavybes — žemes su namais. Ir šitokių būdu universitetas skverbiaisi į miestą. Berkeley mieste daug kur užtikai prie namų arba prie viešo parkinimo aikščių užrašus, jog tai universiteto nuosavybė. Nupirktus senus namus universitetas nugriauna, stato naujus didžiulius pastatus, skirtingus universiteto reikalams, tačiau nemažai universiteto nupirktos žemės stovi į parkinimo aikštes paverstos, mat, laukia, kol biudžete atsiras pinigų namų statybai.

Universitetas ypač plečiasi į pietų pusę, jau ten valdydamas istisus miesto kvartalus. Ši apylinkė gerokai nugyventa, namai pasenę, netoli ir Telegraph gatvė — "hippių" karalystė. Dabartinė Berkeley miesto valdžia remia universiteto plėtimosi eigą, nes miestas nusikrato lūšnyčių — tai beveik planingas uni-

versiteto plėtimosi perstatymas. Praeitų metų pavasarį universitetas nūgriovė senus, žmoniems gyventi skirtus, namus, trijų akėrių plote tarp Haste ir Dwight gatvių. Už šią nuosavybę universitetas sumokėjo 1,300,000 dolerių. Planuojama ten statyti daugiaaukščius namus studentams gyventi. Tačiau statybai pinigų biudžete tebusių gal už 7 metų. Universitetas planavo, kol galės ten naujus namus statyti, įrengti automobiliams pastatyti vietą, kuria galėtų už atlyginimą publika naudotis, ir futbolo (soccer) aikštę. Nuo pernai pavasario žemė stovėjo nenaudojama. Ji netoli Telegraph gatvės ir labai patiko "hippiams" bei kitokiems "gatvės žmonėms". Ten jie įvairiai linksmindavosi: kas svaigalų dūmeliu, kas gėrimais, muzika ir meile gyvenimo nepatogumams užmarštin siųsdami. Nemažai benamių ten ir naktis pramiegodavo ar dienos metu "perpietės" priguldavo.

Gausu čia vadų ir veikėjų, kurie kiekvieną progą siekia išnaudoti ir pasipriešinti esamai gyvenimo tvarkai, kurie siekia pasigarsinti senojo pasaulio aršumu ir "nauja statyba". Tarp jų radosi galvočių, kurie sumanė pastoti kelią universiteto planams — nutarė universiteto žemę įrengti parką.

Siaip ar taip, toks svetimos žemės užvaldymas, t. y. universiteto žemėje savivališkas parko įrengimas, yra neleistinas. Tai žinojo ir parko sumanytojai (ne studentai), tad jie viešais plakatais, spausdintais lapeliais ir kai kurioje, vadinamoje "pogrindžio", spaudoje paskelbė deklaraciją, aiškindami kuriuo "teisiniu" pagrindu universiteto žemę užima, kas bus jų steigiamo parko savininkai.

Jų deklaracijoje aiškinama, jog toji žemė kadaise priklausė

Iš pirmo žvilgsnio galėtų atrodyti, kad ši grupė vyrų žoka kokį nematytą šoki. Jie tačiau neša labai didelį gabalą stiklo, pagamintą Belgijoje. Stiklas įstatytas naujame pastate Čikagoje.

indėnams. Katalikų misionieriai Dievo vardu indėnų nuosavybę atėmė. Meksikos valdžios ginklai buvę dar stipresni negu bažnyčios ginklai, tad valdžia tas žemes iš bažnyčios atėmusi. Vėliau iš meksikonų žemę atėmė amerikoniai ir indėnus, kurie tada reiškė savo teises turį valdyti, išžudę. Amerikos valdžia pradėjusi indėnų žemes dalyti naujakuriams, kartu išduodama ir nuosavybės popierius, "title" vadinamus, kurie patekė į turtingų baltaodžių rankas. Pagaliau žemę nupirko Kalifornijos universitetas, kurį valdo turtingi žmonės. Jie nūgriovė namus ir daro parkinimo aikštę, kaip kad ir kitur Amerikos žemės paverčiamos automobilių aikštėmis.

Paskutiniame deklaracijos posme parko sumanytojai sako, jog jie įrengia parką, jį prižiūrės ir saugos — "in the spirit of the Costanoan Indians". Ir jei universitetas prisistatys su nuosavybės dokumentais žemę atsiimti, tai bus atsakyta: "Jūsų nuosavybės dokumentai (title) yra kraujai apšlakštyti. Mes jų neliesim. Prieš daug metų jūsų žmonės pagrobė tą žemę iš indėnų. Jei jūs norėsite tą žemę dabar vėl atsiimti — jūs turėsite dėl jos vėl kautis".

Parkas buvo pradėtas steigti šįmet balandžio 15 d. Išlyginta žemė, išvelnuota, prisodinta medelių ir gėlių. Įrengta vaikams supynių ir kitokių, kad ir vadinamų namų darbo, pramogavimo įtaisymų. Sukalta statulų ir suolų. Surado ir kunigų,

kurie liaudies parką pašventino. Iškilmei parko rengėjai nupirko už 300 dolerių vynu tai publikai, kuri neverta jo svajinančių rūkalų ar kitokių narkotikų. Ir taip ten "hippių" bendruomenė ir gatvės liaudis šėmė dienas ir naktis linksminis, porie tada reiškė savo teises turį valdyti, išžudę. Amerikos valdžia pradėjusi indėnų žemes dalyti naujakuriams, kartu išduodama ir nuosavybės popierius, "title" vadinamus, kurie patekė į turtingų baltaodžių rankas. Pagaliau žemę nupirko Kalifornijos universitetas, kurį valdo turtingi žmonės. Jie nūgriovė namus ir daro parkinimo aikštę, kaip kad ir kitur Amerikos žemės paverčiamos automobilių aikštėmis.

Naktį į gegužės 15 d. policija ėmė parko gyventojus išprašinti, o universiteto pasamdytos kompanijos darbininkai pradėjo universiteto žemę aukšta vielos

tvora aptverti. Parko sumanytojai ir šalininkai priešinosi, kaip kad parko steigimo deklaracijoje jie sakė: "Jei jūs norėsite tą žemę dabar vėl atsiimti — jūs turėsite dėl jos vėl kautis". Pradidėjo kautynės gatvėse, neramumai įsisiūbavo. Gubernatorius miestą paskelbė pavojaus sritimi ir tvarkai palaikyti pasiuntė į Berkeley 2,000 nacionalinės gvardijos karių.

(Trumpai revoliucijos eiga peržvelgsime kitą kartą, tuo pat mesdami žvilgsnį į išdavą: kas, ką laimėjo?)

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SEIMAS

New Yorke rugsėjo 16 d. 3 kaip ir Jungtinės Tautos, tik skersai gatvės nuo JT rūmų Carnegie Endowment patalpose Pavergtųjų Europos Tautų Seimas pradėjo savo XVI sesiją. Jau 15 metų Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos atstovai, talkinami Centro ir Rytų Europos tokių tarptautinių sambūrių, kaip krikščionių demokratų, liberalų, profesinių sąjungų ir valstiečių, sujungtomis jėgomis siekia, kad sovietų pavergtos Europos valstybės būtų išlaisvintos; kad Jungtinėse Tautose šioms valstybėms atstovautų tik jų teisėtos vyriausybės, o ne Maskvos statytiniai; kad laisvojo pasaulio vyriausybės ir viešoji opinija būtų aprūpintos autentiškais duomenimis apie sovietų pavergtų tautų padėtį; kad žmogaus ir tautų teisėmis besirūpinančios tarptautinės institucijos savo dėmesį atkreiptų į sovietų pavergtas Europos tautas. Per tuos 15 metų Pavergtųjų Seimas įvairiais klausimais, įvairiomis progomis savo memorandumais, raportais, nutarimais, apsilankymais, telegramomis informavo, protestavo, prašė, reikalavo ar dėkojo savo tautų vardu.

Ir savo XVI sesiją pradėdamas, Pavergtųjų Seimas savo pirmuoju žingsniu priėmė protesto pareiškimą Jungtinėms Tautoms dėl Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos ir Vengrijos marionetinių delegacijų Jungtinėse Tautose ir dėl Sovietų Sąjungos užgrobtos Estijos, Latvijos ir Lietuvos suverenumo vykdymo.

Iš seimui pateiktos praeitų metų jo veiklos apžvalgos matyti seimo žygiai ryšium su Sov. Sąjungos invazija į Čekoslovakiją; ryšium su Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos 20 metų Sukaktimi; ryšium su Azijos Tautų Laisvės Diena (sausio 23); ryšium su Europos Tautų ryšiu; ryšium su Pavergtųjų Tautų Savaitė.

Seimo pilnai neposėdžiaujant, veikia generalinis komitetas, 3 komisijos (politinė, ūkinė ir kultūrinė), sekretoriatas su 4-5 tarnautojais ir atstovybės Argentinoje, Australijoje, Brazilijoje, Britanijoje, Danijoje,

Ekvadore, Graikijoje, Filipinuose, Indijoje, Italijoje, Japonijoje, Libane, Meksikoje, Prancūzijoje, Salvadore, Švedijoje, Urugvajuje ir V. Vokietijoje. Tad pavergtųjų seimo yra sutelktos gausios ir pajėgios intelektualinės diplomatinės jėgos. Ir nors seimo ligšiolinės pastangos tikslu nepasiekė, sovietų pavergtų tautų laisvo apsisprendimo vykdymas tebėra sutrukdytas, bet jau tik pačiu savo buvimo faktū ir juo labiau savo veikla pavergtųjų seimas yra reikšmingas tiek sovietų pavergtųjų tautų padėčiai, nes verčia okupantų savo užmačias pritariėti, tiek laisvajam pasauliui, nes verčia savo nuolaidžiavimą sovietams pritariėti. Pvz. Europos Taryba jau buvo palinkusi pripažinti Europoje status quo, bet pavergtųjų seimo žygiai ją nuo tos politikos sulaukė.

Antra vertus, pavergtųjų seimo institucija, kaip egzilinė institucija (seimo delegatais tegali būti žmonės, išlaikę tautinę pilietybę, atseit, nepriėmę gyvenamojo krašto pilietybės), neturi natūralaus prieauglio. Seimo delegatai, prieš 15 metų buvę 50 metų amžiaus, dabar jau yra 65, buvę 60 — dabar jau 75. Nemaža buvusių seimo veiklos pradžioje vyresnio amžiaus veikėjų jau yra pasitraukę amžinojo poilsio. Taigi pavergtųjų seimui trūksta naujos pamainos. Tada ypač kriti į akį, pradėdant XVI seimo sesiją, kai, svarstant tarptautinę raidą, į seimo tribūną vienas po kito kilo ne delegacijų pirmininkai, o jų pavaduotojai. Amžiaus skirtumo tarp pirmųjų ir pavaduotojų, deja, nesimatė, tik pačių svarstymų lygis gerokai slūgtelėjo. Be abejo, seimo nuotaikas bei svarstymus veikia taip pat bendros tarptautinės nuotaikos bei faktai. Sovietų invazija į Čekoslovakiją nesulaukė netgi tokių Jungtinių Tautų ir laisvojo pasaulio viešosios opinijos reakcijos, kokios buvo sulaukusios 1956 sovietų invazija į Vengriją. Pačios Jungtinės Valstybės ieško sovietų palankumo ir tarpininkavimo Vietnamo byloje, ir virš Saigono jau šmėkščioja vadinamos koalicijos su komunistais. Prezidento Nixono viešnagė pas Ceausescu Rumunijoje, kur komunistinis režimas yra net beatodairiškesnis nei pačio-

Mūsų spaudoje

Lietuvos nuostoliai žmonėmis

Tėv. Žiburių Nr. 38 yra C. Kaganos straipsnis iš lenkų žurnalo "Kultura" apie dabartinę padėtį Lietuvoje. Šis Paryžiuje leidžiamas žurnalas ir dažniau pateikia apie Lietuvą ir lietuvių bešališkos informacijos.

Nuostoliai žmonėmis

"Kultūros" bendradarbis pateikia gana tikslūs duomenis apie Lietuvos gyventojų nuostolius žmonėmis. Dabartinį Lietuvos plotą sudaro 50,000 kv. km. prieškarinės teritorijos su Klaipėda ir 9,000 kv. km. Vilniaus sritis. Šiame plote 1939 m. buvo 3.1 mln. gyv. Po 30 metų vėl persirita per 3 mln. Per tą laiką Lietuva netekusi vieno milijono žmonių. Tame tarpe apie 200,000 žydų nužudyta, 200,000 lenkų repatrijuota Lenkijon, 250,000 atsidūrė Vokietijoje ir Vakaruose (iš jų 60,000 pabėgėlių, 30,000 išvežtųjų darbams, 50,000 repatriantų, virš

100,000 evakuotų Klaipėdos gyv., 350,000 deportuota Sibiran, žuvo kalėjimuose ir kt.

Berija už Chruščiova "geresnis"

Vakaruose įprasta galvoti, jog Chruščiovas buvęs "geras", o Berija — "blogas", blogesnis už patį Staliną. Lietuvoje vyravusias priešingas įsitikinimas. Berija mėgino remtis kitomis tautybėmis, atšaukė rusų mases iš Lietuvos, porai metų sulaukė rusifikaciją. Tuo tarpu Chruščiovas buvo aršiausias rusintojas. Jo laikais sustiprėjęs religinis persekiojimas. Chruščiovinės ūkio decentralizacijos išdavoje Lietuva ūkiniu požiūriu buvo sujungta su Rytų Prūsija, kurioje gyvena 800,000 rusų. Bendri reikalai turėjo būti tvarkomi rusiškai. Tokiu būdu Maskvos ir rusų ateivių spaudimą sustiprino Kaliningrado Trojos arklys.

ZANAVYKŲ SUSIBŪRIMAS SEKMADIENI

Sakių Apskritis klubas sekmadienį, rugsėjo 28 d. tuoj po pietų A. Bruzgulienės piknikų vietoje, 8274, Keen Ave., Justice Park, Ill. ruošia didelį susibūrimą ir paskutinį šiame sezone rudens atviroje gamtoje.

Visi klubo nariai, visi zanavykai ir visi tą dieną išvykę į miškų saugones pasigėrėti rudens spalvomis, prašomi užsukti ir mūsų piknikan pasisitrinti, atsisveikinti ir pasisukti į rimtinguose šokių sukriuose. Čia bus apstu įvairių valgių, gėrimų ir laimingieji laimės dovanas. Geriausia progą bus ir rezervuoti vietas netolimai įvyksiančioje Zanavykų Derliaus šventės vakarienėje.

Jotijos Jonas

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAU. AS IR BČIULIS

Jau atspausdinta ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga, aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus. 664 psl. Kietais viršeliais \$10.00, minkštais \$8.00. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašytas pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 vielesniųjų žmonių biografijos. Duoti dokumentuoti katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai adieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nušimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4% MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4% TAUPOMO KNYGFLIŲ SASKAITOMS

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. HA 1-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienrašio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$18.00	
pusei metų \$10.00	
trims mėnesiams \$5.50	
vienam mėnesiui \$2.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.50	
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

DIDŽIOJO AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PARASTĖS

Gyvenimo kartų sąryšis ir jaunimo klausimas

I

Septintasis Amerikos Lietuvos Kongresas šiandien jau yra šio krašto visuomenės visuomeninio — politinio gyvenimo istorinis reiškinys, tačiau visi, kurie turėjome laimės jame dalyvauti, dar ir šiandien gyvename jo prisiminimais bei įspūdžiais. Ir nūdien, kad dar iš labai trumpo laiko perspektyvos, jau galima pradėti bandyti ne tik bendraisiais jo įspūdžiais, bet ir bandyti suvesti jo visus aktyvus ir pasyvus bei užbrėžti jo laimėjimų galutiną balansą.

Čia norėčiau, nors ir labai suglaustai, paryškinti kelis to Kongreso būdingesnius reiškinys, kurie bent mano mastu matuojant, paliko gilesnių pėdsakų sunkioje mūsų šiuolaikinio gyvenimo istorinėje kelyje.

Be jokių abejonų, šiandien visi to istorinio Kongreso dalyviai ir stebėtojai galime tvirtinti, kad šis Kongresas jau praėjo visi naujos sekancijos Lietuvos kartos ženkle. Šiame Kongrese pirmą kartą kalbėtojų tribūnos nebedrebino nei Dr. P. Grigaitis, nei A. Oliš, nei Mikas Vaidyla, nei kiti mūsų anos kartos veikėjai, be kurių ne tik vienas ankstesniųjų šesiu Kongresų, bet ir nei vienas ALTO suvažiavimas neapsiejo; ir kurie pagaliau ir tą pa-

demokratai sienų nustatymą tarp Lenkijos ir Vokietijos tebe laiko atviru klausimu.

Manoma, kad sekmadienio rinkimuose dalyvaus apie 38,600,000 balsuotojų. Numatoma, jog šį kartą socialdemokratai turi šansų laimėti persvarą: vadinasi, praversti į parlamentą daugiau atstovų negu krikščionys demokratai su savo sąjungininkais. Mat, šiuose rinkimuose lemtingą vaidmenį suvadinamieji nepriklausomi balsuotojai, kurių priskaitoma per dešimt milijonų. Praeityje nebuvo daroma tiek daug pastangų kiek ši kartą, patraukti tuos nepriklausomus balsuotojus. Pagarsėje rašytojai ir intelektualai, dabar stengiasi išjudinti nepriklausomus balsuotojus, organizuodami specialius klubus. Kadangi tų klubų organizatoriai labiau pritaria socialdemokratams, tai ir manoma, jog Willy Brandto vadovaujama partija šį kartą gali rinkimus laimėti, — laimėti ta prasme, kad ji parlamente turės daugiau atstovų, negu kuri kita partija. Jei taip atsitiktų, tai Vakarų Vokietijos politika žymiai pasikeistų.

Vakarų Vokietijos rinkimai

Ateinantį sekmadienį, rugsėjo 28 d., įvyks Vakarų Vokietijos federalinio parlamento rinkimai. Būdinga tai, kad tarp dabartinės koalicinės vyriausybės vyriausių partnerių pasireiškė aštrūs nesutikimai ir vieni antrų kaltinimai.

Nuo pat pokarinės vyriausybės sudarymo Vakarų Vokietijoje krikščionys demokratai (kartu su savo Strauss vadovaujamu padalinu Bavarijoje) stovėjo prie valdžios vairo. Adenauer sugebėjo išlaikyti valdžioje per dešimt su viršum metų, sudarydamas valdžią vien tik iš krikščionių demokratų. Kai jis pasitraukė iš kancelerio pareigų, padėtis pasikeitė. Tai įvyko vyriausiai dėl to, kad parlamento rinkimuose krikščionių demokratų atstovybė susilpnėjo. Po įvairių manevrų pagaliau buvo sudaryta koalicinė vyriausybė. Ją sudarė krikščionių demokratų sąjunga ir socialdemokratai, vadovaujami Willy Brandto.

Toje vadinamoje "didžiosios koalicijos" vyriausybėje krikščionių demokratų vadas Kurt Georg Kiesinger eina kancelierio pareigas, o Willy Brandt — užsienio reikalų ministras. Atrodo, kad nuo pat pradžios tarp koalicijos partnerių pasireiškė nesklaidumai, kurie dabartinės rinkiminės kampanijos metu išliko viešumon.

Willy Brandt vis labiau ir labiau pabrėžia, kad užsienio politikos nustatyme jis buvęs varžomas. Atvejais jo padaryti pareiškimai buvo cenzūruojami, — cenzūruojami ta prasme, kad jo ministrų posėdžiuose padaryti pasiūlymai nebuvo pilnumoje skelbiami.

Kad koalicinėje vyriausybėje nėra vienybės ir susiklausymo, paaiškėjo prieš kelis mėnesius, kai Willy Brandt socialistų partijos suvažiavime pareiškė, jog jis stoja už tai, kad pagaliau su Lenkija būtų susitarta dėl sienų. Jo nuomone, dabar nustatyta siena Vokietija turėtų pripažinti.

Pripažinimas dabartinės sienos su Lenkija krikščionims demokratams nėra priimtinas bent šiuo laiku, kada šimtai tūkstančių vokiečių, išvietintų iš lenkų okupuotų vietovių, vis dar tebesvajoja grįžti į savo tėviškes. Pataikaudami tiems išvietintiems vokiečiams, krikščionys

JONAS F. DAUGĖLA

ALTO veikėjų kartą pasirodė pilnai visuomeniniai subrendusi vadovauti tautos laisvinimo kovai ir visą plačią visuomenę patikino, kad ALTO veikla bent tos kartos amžiaus ribose bus pilnai išlaikyta ir dar labiau suaktyvinta.

Naujieji ALTO veikėjai — prelegentai savo išsamiais, giliais ir esminiais turiningais parengtais pranešimais (o jų šį sykį buvo net aštuoni), o taip pat skaitlinga diskusijų dalyvių eilė ryškiai pademonstravo, kad jie visi yra pilnai pajėgūs giliai teoretiškai pakvėlėti į gyvenamojo tautos momento problemas ir sugeba akademiškai preciziškai jas analizuoti bei daryti atitinkamas konkrečias išvadas. Tad jau šiuo metu mums visiems belieka tik nekankinti laukti, kad jų eilėse atsiras ir pakankamai jėgų bei energijos konkretiškai veikla, bei kasdieniniu darbu ir didinančia politine akcija pateisinti visus tuos tauro sugebėjimus, kuriais taip neužmirštamai atsizymėjo anąjį ALTO darbo, veiklos ir akcijos laurus pasipuošusi, jo pradininkų karta.

Čia drauge savaine išskyla ir mūsų jaunimo klausimas. Jaunimo problema, kartais veik iki nuobodumo yra tapusi ne tik mūsų visų suvažiavimų, konferencijų, bet ir visų pasikalbėjimų kasdieninė tema. Kalbant ta tema, visada jau iš anksto to jaunimo pasigendama, o dar daugiau pasigendama jo aktyvaus ir viešai demonstratyvaus pasireiškimo.

Jaunimo problemomis kalbama kiekviename Bendruomenės bet kokio organo suvažiavime, SLA ir SLRKA seimuose, VLIKO metinėse sesijose ir net visų mūsų politinių organizacijų suvažiavimuose bei jų Centro Komitetų viešose ir uždaruose posėdžiuose. Ir daugumoje atvejų visos tos kalbos ir užsibaigia nuobodžiomis aimanomomis, kad lietuviško jaunimo iš viso nėra ir kad nebus, kam lietuviškos politinės veiklos tęsti, kad amžiaus našta mus visus suvays į senelių prieglaudas ar tautines kapines etc. etc. Tiesą kalbant, šiame Kongrese to tikrojo jaunimo nebuvo jau taip gausu ir neskaitant kelių akademikų gana pozityvių ir radikalių pareiškimų, kuriuos visa auditorija palydėjo gausiais delnų plojimais, žymesnio mūsų jau-

nosios kartos dalyvavimo gali-

ma buvo ir pasigesti. Bet, mieli broliai ir geri draugai, kas gi mums duoda teisę daryti tą klaidingą išvadą ir žiaurų sprendimą, kad lietuviško jaunimo iš viso nėra, arba, kad jis visai nebesidomi lietuviškais reikalais ir yra atolęs nuo laisvinimo problemų???. Pagalvokime gerai argi jau ištikro taip yra?

Juk veik tuo pačiu metu, kai mes visi posėdžiavome Septintajame Lietuvių Kongrese — tą pačią vasarą, tik vien mūsų spaudą besekdamas susekiau, kad įvyko net septynios lietuviško jaunimo stovyklos, suvažiavimai, studijų dienos ar dar kokiais kitais vardais pavadinoti susiejimai, o aštuntasis (varpininkų) buvo atšauktas, kad nesuėjus į koliziją su Kongresu.

Jeigu vidutiniškai kiekviename iš tų susibūrimų dalyvausiu nors 50 — 60 jaunuolių, tai jau turime apie pusę tūkstantinės gražaus lietuviško jaunimo, kurių nariai jau ne tik augo ir brendo bet daugumoje ir gimė už tėvynės ribų. Ir vis dėlto jie visi dar rado reikalo ir noro paaukoti dalį savo vasaros atostogų, nutraukti gausius vasaros malonumus pajūriuose ir dar išleisti kelis ar kelis šimtus dolerių vien tik tam, kad susiburti draugų ir tautinėje dvasioje bei lietuviškoje nuotaikoje nors kelias dienas pabendrauti. O gi juk neabejotinai jie visi suėję kalbėbė lietuviškai ir kalbėjo apie lietuviškų reikalus. Gal būtų jie prie šių reikalų priejo ir kiek skirtingai negu mes priėjome, bet vistiek visa pagrindinė tema buvo ne kas kitas, o ta pati amžina širdžių gėlmėse užgrūdinta ir svajų varsonis palaiminta — Lietuva...

O kad tas jaunimas neužplūsta masiniai ALTO konferencijų, VLIKO metinių sesijų, Bendruomenės Tarybos ilgų ir monotoniškų posėdžių ar mūsų politinių organizacijų mėtinų suvažiavimų tai visai natūralu. Juk, pagaliau, ir mūsų nepriklausomos Lietuvos gyvenimo laikotarpyje, mūsų tautos normalaus politinio gyvenimo valandomis, studentai, moksleiviai ar kaime paaugliai gi nesiverždavo į mūsų politinių partijų ar visuomeninių organizacijų konferencijas ar į didžiųjų kooperatinių įmonių suvažiavimus. Ir dėl to tada niekas sau plaukų nerau-

davo ir nekrisdavo į pesimizmą dėl mūsų tautos ateities ar jo tolimesnių perspektyvų ir taip pat niekas nekaltindavo jaunimo atšalimu nuo tautinių interesų.

Manding tais laikais daugiau džiaugėmės ir savo tautos ateities gyvenimo viltis puoselėjome stebėdami skaitlingus pavasarininkų suvažiavimus, Lietuvos Jaunimo Sąjungos gausias konferencijas, Jaunlietuvių dainų ir šokių didingus festivalus bei Saulių Sąjungos tradicines šventes. Taip pat džiaugėmės, kad mūsų Universitete veikia gražūs ir aktyvūs akademiniai ideologiniai sambūriai.

Tad ir šiandien mus visus turėtų daugiau džiuginti kasmetinis skautų ir skautų akademikų, ateitininkų, šviesiečių — sandariečių, neolituonų, varpininkų ar bendrai studentų sąjungos suvažiavimai, jų visų ideologinis bendimas ir pasiskirstymas, jų nuosava spauda, negu liūdinti tas faktas, kad jų tik vienas kitas tepasirodo mūsų didžiųjų organizacijų suvažiavimuose pasiklausyti kad ir labai gerai parengtų bet vis dėlto esmėje daugiau organizacinius techniškus klausimus liečiančių pranešimų ar stebėti karštas diskusijas dėl praeitų metų sąmatos pereinamojo ar metinės išlaidų apyskaitos priėmimo...

Jau pats faktas, kad mūsų akademis — mokyklinis jaunimas dar vis grupuojasi ir dvasiniai bendrauja atskirose ideologinėmis grupėmis ir bet kokios kai kurių mūsų išmoneivų pastangas visus juos subloktinti bendrą bespalvę masę ar sugrupuoti profesinio ar parapipinio pasiskirstymo pagrindu nerado nei mažiausio pritarimo, duoda mums tvirtą pagrindą tikėti, kad ir mūsų jaunimas dar ilgems metams išlaikys mūsų tautos nemarumo idėją ir dar išaugs pakankamai ideologiniai tvirtais ir toliau tęsti tautos laisvės kovą ir jai vadovauti bei šį savo ryžtą perduos ir sekančioms kartoms, jeigu jau žiauri gyvenimo realybė dar tos aukos iš mūsų tautos pareikalau.

Nesu pakankamai naivus, kad galėčiau tvirtinti, jog visi šie jaunuoliai, kurie šiandien dalyvauja mūsų akademinio jaunimo veikloje ateityje visa savo mase ligi vieno sugūžės į ALTO konferencijas ar masi-

(Nukelta į 5 psl.)

ALENOS DEVENIENĖS KALBA

(Kalba buvo pasakyta Amerikos Lietuvių Tarybos Kongrese, Detroito, rugpjūčio 30 dieną 1969 metais)

Gerbiami, brangūs sesės ir broliai, čia suvažiavę, susirinkę Lietuvos laisvės reikalų aptarti. Normaliose sąlygose kalbėti apie tautą išeivijoje atrodo keistai, nesurpantamai ir net pretenzingai.

Tauta turi savo etnografinę ir geografinę vietą, rubežius, kalbą; ji valstybė visokios savo formose. Lietuva mums, ten prie Baltijos, amžių amžiais buvusi ir būsianti, o mes išeiviai apie ją kalbame lyg ji būtų perkelta, kaip ir mes patys.

Deja, keistas tas dyvidešimtas amžius. Kartu su progresu eina regresas, kartu su išlaisvinimu — vergija, karai, persekiojimai, Sibiri ir tam net naujas žodis — genocidas. To amžiaus pradžioje atsirado gražiausias viltys. Didis džiaugsmas mums buvo atgavus nepriklausomybę. Pasididžiavimas ir pasiaukojimas ją ginant, kuriant ir skaudus, kruvinas smūgis ją mums išplėsus, ir mus pavertus to "civilizuoto" amžiaus vergais.

Tauta pavergta be teisių, be balso, be jos net tikro vardo. Kada 1/3 tautos žmonių išblaškyti po visą pasaulį tapo išeiviais, toks pasakymas yra suprantamas jau ne nuo šių dienų.

Visi mes išeiviai. Ne laikas o priežasčių mus tokiais padarė. Ujami ir persekiojami tautiniai, politiniai ar ekonominiai, turėjome palikti savo kraštą, kad galėtume gyventi patys ir kovoti už jį iš svetur.

Ar carų žandarai ir kazokai, ar enkavedistai ir čekistai, visi jie mus išvarė į tremtį, vienus anksčiau, kitus vėliau ir net vėliausiai padarė mus išeiviais.

Mūsų išeivija nėra lygi kitoms išeivių masėms, nes mūsų išvykimo priežastis nebuvo palikti Tėvynę, ieškoti naujos ir kurtis joje tik ieškant geresnio ir lengvesnio gyvenimo. Ne! Mūsų išeivija yra priverstinė, siekianti, kovojanti. Ji yra idėjinė. Tuo mes ir skiriamės nuo daugelio kitų emigrantų. Mes nešiojame skaudančią žaizdą, ilgęsi ir pareigą. Mes mylime Ameriką už laisvę ir suteiktas mums galimybes, bet tėvų kraštas, kaip tėvų namai, visada savas, neišsivadėtas, dar labiau mylimas.

Apie kitų kraštų išeivius nekalbėsiu. Alta yra Amerikos lietuvių politinė organizacija, todėl paliesiu išeivijos politinius aspektus.

Tėvynėje uždrausta būti pilnu lietuviu. Uždrausta laisva kalba, malda, raštas, spauda, organizacijos. Todėl laisvas lietuvis visu atidavimu, visu idealizmu, jausdamasis nevisai suprastas ir šiame krašte, stverėsi kurti tai, kas jam uždrausta, nepasiekiama buvo Tėvynėje. Ir sukūrė daug. Padėjo pamatus savo kaip ir ateities veiklai. Kad tik mokėtume išlaikyti ir panaudoti kas sukurtą.

Štai mūsų išeivių darbai: virš 150 bažnyčių, 100 su viršum mokyklų, arti 1000 salių - klubų, netoli 100 periodinės ir neperiodinės spaudos, tūkstančiai draugijų, teatrai, chorai, o kiek knygų. Net mirę norėjo būti lietuviams ir didesnę kolonijose įsteigė savo kapines. O kur lietuviškas ir savišalpos tvirtovės — susivienijimai su savo milijonais. Visa tai yra sun-

kus darbas. Pasiukojimo, paprastų rankų ir atviros širdies sukurtas jis siekia ne milijonus, bet milijonus dolerių. Tai turtais ne vien materialinis, bet svarbiau. Jis yra ir moralinis mūsų turtas. Tai to kovojančio ateivio lietuviybė, ar kaip dabar sakome — lietuviškos išlaikymas.

Joks medelis nežaliuos ir neduos vaisių, kada jo šaknys bus pažeistos. O mūsų šaknys — tai senoji emigracija, tie 350,000 lietuvių, kurie dar 1952 metais tokiais užsiregistravo ir figuruoja šio krašto statistikoje. Tie žmonės ir visas tas konkretus darbas yra turtas, kuriuo mes naudojames ir šiandien.

Toji kovojanti išeivija daug padėjo Lietuvai atgauti laisvę ir ją atgavus padėjo ekonomiškai kurtis. Ta pati išeivija nepametė ir Lietuvos laisvės sutemose. Jie visi suėjo ir sukūrė Amerikos Lietuvių Tarybą taip, kaip jų sąlygose jiems atrodė geriausiai. ALT pradėjo nuo to, kam ji susiorganizavo, o ne kaip ji susiorganizavo. Juk laikas bėga ir keičiasi. Keičiasi žmonės ir Alt-je, kaip ir ją sudarančiose organizacijose. Tik tikslas — Lietuvai laisvės atgavimas nesikeičia. Veiklos planai, būdai viskas gali keistis. Tas nėra amžina. Bet griežtai pabrėži: Galime keisti, jungti, derinti, bet ne versti, ne griauti. Viskas turi eiti evoliucijos keliu, tvarkingai, garbingai, apgalvotai. Revoliucijos Alt-je laukia tik mūsų priešai. Jiems Alta klūva; jiems bile mus suskaldyti, susilpninti ir nušildyti.

Po 1940 m. Lietuvos tragedijos, išeivijai buvo tik viena organizacijų organizacija — Amerikos Lietuvių Taryba. Ji buvo tuo didžioju autoritetu ne tik išeiviams čia, bet ir visame pasaulyje. Ji ir dabar yra

autoritetas ir viltis pavergto lietuvi, nes pavergti kraštai vis skaičiuoja savo jėgas ir žiūri Amerikos politikos. Ji buvo visų viltis ir tremtinių, ir Vliko, ir mūsų atstovybių, nes ji buvo mūsų visų čia Amerikoje sutartinės veiklos atstovybė, kuri kalbėjo ir galėjo kalbėti visų mūsų vardu, šio krašto, tada viso pasaulio sostinėje — Washingtono. Ji ne tik kalbėjo, bet buvo ir išklaudyta.

Laiko perspektyvoje, gal kaip kas atrodo kitaip, ar galėjo būti geriau ar blogiau. Taip visada buvo ir bus. Daug kas šiandien jau pavargęs ar nekankantis sako — pažadai, pažadai ir kas iš jų? Laisvės Lietuvai kaip nėra, taip nėra. Tas tiesa. Bet gerai, kad dar yra pažadai ir tas yra daug, ir tas dar yra viltis. Viltis sustiprina ir išlaiko, kad ir sunkiausiose padėtyse. Ar kas mano, kad geriau būtų be pažadų, be vilčių, be to pasitiktėjimo Amerika ir jos pastangomis išlaikyti pasaulį laisvą.

Ar mes nematom, ar nepatyrėm kaip miršta už tuos pačius idealus Amerikos jaunimas. Vakar už Atlanto, šiandien už Pacifiko, bet priešas tas pat komunistas, nežūrint iš kurios vietos ar pusės. Ar nematom ir nejauchiam komunistų agentų, kaip jie drumsčia kraštą. Išeitis mūsų mažytės Lietuvos ir didelės stiprios Amerikos tik viena ir ta pati — sunaikinti komunizmą, tą žmonijų ir tautų pavergėją.

Todėl natūrali išeivių pareiga yra dalyvauti šio krašto politikoje ir palaikyti vyriausybę jos sunkioje kovoje, panaudoti visą savo skaudų žinojimą ir patirtį, apšviesti jau ne tiek krašto viršūnes, bet ir mases, į kurias šiandien yra įsimaisę komunistų, kurie klaidina ne tik politikus, bet apsvaigina ir jaunimą. Ateivių vaikai,

kaip ir patys ateiviai yra pirmieji tų agentų taikiniai. Mes turime tą mūsų jaunimą iš anksto išauklėti taip, kaip savo mažuosius auklėjome, tik nepavėluotai po klaidų smerkti, puliti. Komunistai sunkiai ir gudriai kovoja, kad jaunimą pagrobtų — atimtum mūsų ateitį. Mūsų išeivija tegu nieko neafiduoda lengvai. Gal kas kur netaip palinkęs, gal pavargęs, bet mes pirmą padėkim jam, pakovokim už jį ir tik gerai palaukę padarykim išvadas.

Išeivija natūraliai turi ir to jaunimo, kurs čia gimęs, kurs ne dėl savo kaltės nekamba lietuviškai. Bet ir pas juos yra gerų norų ir atsakomybės jausmo. Kartais pavėluotai susipranta, kartais net nebuvo kas jam pasako — kur ir kokia jo protėvių žemė buvo. Kartais jie nesupranta Ameriką pavoju, tai kur jiems suprasti Lietuvos. Tas jaučiasi daugiau senų ateivių tarpe. Bet yra tokių reiškinų ir naujųjų ateivių jaunime.

Jaunimas, kuris sakosi esąs amerikonas, bet lietuviškas amerikonas, duoda daug vilties ir pagrindo, kad jis gali gražiai ir gerai pasitarnauti Lietuvai, tik jis reikalingas tikslios vadovybės. Jo dirva plati ir gali būti naši, nes mes daugiausia dirbam tarp savųjų, o jo darbas būtų tarp amerikiečių kaip spaudoj, taip ir visuomenėj.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS" Jos visad rašo TEISYBĘ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRespect 8-3229
Rezid. telefonai: WAilbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepi, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telefonai: PRespect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį, ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REmpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, trečiadienį
ir šeštadienį, tik susitarus.

DR. M. BUDRYS
ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais
9-11 val. ryto, šeštadieniais 10-11 val. p. p.
Ligonius priima pagal susitarimą.

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 7-9, antr., penkt., 10-4, ir
šeštadienį 10-2 val.

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepi,
skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį ir šeštadienį, uždaryta.
Ofiso telefonai: PRespect 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.,
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.
3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendroji praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-3 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 9-12 val. ryto, šeštadienį
ir sekmadienį 10-12 val. ryto, vak. 7-9 val.
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatšiliepi, tai telefonai: GI 8-6195

KUPROTAS OŽELIS

Kai kam vasara pasibaigia su rugsėjo pirmomis dienomis, kada būna atšvęsta šio krašto darbo šventė. Bet Alvdūi — ne, nors mokyklos ir pradeda naujus mokslo metus. Alvdūi vasara baigiasi rugsėjo 21 d., kada diena valandų skaičiumi susilygina su naktimi, o po to diena eina trumpyn, kas ir reiškia rudenį.

Todėl savo vasaros šeštadienių vakarų dieną eilę po atviru dangumi Alvdūdas užsklendė sekmadienį, rugsėjo 14 d., dar gražiai žaliuojančiame parke su linksma operele "Kuprotas Oželis". Diena buvo šilta ir graži. Jau nua 2 val. po pietų sodriai rinkosi tautiečiai į Marquette parko aikštę ir, sudėję suoluose prie stalų, ar kėdėse, vaišinosi grynu oru, užkandinė patiekalais ir poilsu. Vaikūčiai nuo 2 iki 6-7 metų amžiaus turėjo laisvę judėti plačioje erdvėje nenutoldami nuo suaugusiųjų.

Vėjas linksmai pleveno dvi didžiules Amerikos ir Lietuvos

vėliavas virš išvykos aikštės, bet nelaukiant atsilinkęs liūdesio šešėlis temdė nuotaikas dėl vakarykščiai mirusio muziko Juozo Bertulio netekimo. Jis buvo Alvdūdo garbės narys, vaikų teatro muzikinės dalies vedėjas, mokytojas ir talkininkas. Pirmininkui Stakėnui liūdną žinią pranešus per mikrofoną, velionis buvo pagerbtas minutės susikaupimu atsisojus. Taip pat buvo prisimintas ir pagerbtas prieš savaitę palaidotas Kauno operos solistas Aleksandras Kukus, kuris, kol sveikata leido, dažnai lankydavosi Alvdūdo parngimose.

Gal dėl didesnės romantikos padengus sutemų paslapties šydu lietuvišką bakužę su tautinio stiliaus gonkomis, apsupę gelijų darželių bei žydinčiais krūmais — operetės pastatymas buvo numatytas tik saulei nusileidus. Iki to laiko publika buvo užimta keliais kitais programos numeriais.

Mokytoja Zuzana Girdvainytė gražiai pakalbėjo aktualia tema apie šeimos reikšmę tautos gyvenime. Po jos Povilas Dirkis skaitė apie jaunimo paslydimus. Laiką pajavirino dar Albertas 3 m. ir Rimas 4 m. Ušeliai. Jie kartu su tėveliu (pastarajam diriguojant) padainavo kelias linksmas daineles — energingai ir balsingai, ir buvo klausytojų įvertinti plojimais.

Jonas Kalvaitis 5 m. su 3 m. sesule dviese padainavo "Išėjo tėvelis į mišką" ir "Jurgelis meistrelis". Kitu laiku per mikrofoną skambėjo St. Termino dainuotos dainos, o Eleonora Kivėnaitė dainavo liaudies dainas pati sau pritardama arkeodonu. Vieną dainelę ji padainavo savo kompozicijos su pačios parašytomis žodžiais pavadinimą "Tėvyne, tavo laukai uksiniai!"

Marijō Bostienė būsimeis senelių prieglaudos namams paremti paskyrė laimėjimui savo iškeptą tortą.

Pagaliau ir sutemo, bet laukiama vaidinimas užtruko ilgiau negu kas tikėjosi. Mat, parko rajone sugedo elektra ir rengėjų techniškas personalas turėjo daug darbo atvesti srovę nuo Californios gatvės iš vieno privataus namo. Tačiau publika stebėtina buvo kantri ir laukė. Negalima nepastebėti, kad iš virš 400 dalyvių niekas nerūkė. Ramus buvo ir būrelis su tėvais užsilikusių vaikų. Jie, berods, bėginėjo, varėsi padengtoje žolėje ir žaidė, bet nedrumstė tylos.

Kai tapo apsviesta lietuviško kaimo gyventojų menė, joje išvydoma stalų, padengtų namie austa raštuota linine staltiese; indaių papuoštų tautiniais ornamentais; neįvengiamą kraičių skrynją, suolus ir kitas smulkmenas.

Šitame fone su daina pasirodžius tautiniais rūbais vilkinti mergaitė, vėliau ir tautiniais rūbais vaikas bei kiti veikėjai sudomino žiūrovus tiek, kad jie nebeatitraukė akių nuo ten vykstančios juokingos dramos iki džiugios pabaigos.

Vaidintojų pavardės buvo išminėtos Naujienose po pirmojo šios komiškos operetės pastatymo rugpjūčio 9 d., tad vargu bereikėtų kartoti. Kai kas šį sąstatą pavadina "Vaikų teatro padalinium", gi vienu buvo rašyta, jog šis padalinys yra išaugęs iš vaikų teatro. Tenka pažymėti, jog per mažai laiko turėjo Alvdūdas išauginti iš vaikų teatro suaugusiųjų artistus. Logiška — padalinys gali būti sudarytas tik iš tokių pat, kaip ir pats vietetas. Antra vertus, tie, kurie vaikus moko vaidlinio meno, ruošia juos scenos darbai ir bendrai visi tam tikslui dirbantieji, neišskyrus nė grimoautojo, kuris žino kokį grimą ku-

Daug Amerikos studentų yra vedę, turi šeimas. Viršų vienas toks studentas registruojasi Michigano universitete. Apačioje — tėvas su dukterim stovi eilėje Massachusetts.

DIDŽIOJO AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PARASTES

(Atkelta iš 4-to psl.)

niai užplūs VLIKO sesijų sales, bet tvirtai tikiu, kad kaip praeityje, taip ir ateityje iš jų tarpo atsiras atitinkamas skaičius entuziastų, kurie visa energija ir pasišventimu mesis į grynai tautinę politinę veiklą ir bus pilnai pasiruošę perimti tautos laisvės kovos vadovybę, kai jau šio Septintojo Ameri-

kos Lietuvių Kongreso veikėjai ir organizatoriai bus susodinti į garbingas stebėtojų ir garbės komitetų vietas.

Tad politinėje mūsų tautos dalies organizacijoje nebetenka tiek daug dėmesio kreipti į tiesioginį jauniosios kartos pasireikimą organizaciniame gyvenime, kiek į patį gyvenimo kartų testinumą ir natūralų gyvenimišką sąryšį. Juk kiek savo laiku girdėjome dejonų ir abejonių dėl paties ALTo likimo, kai jo kūrėjų karta išeis iš rikiuotės, kiek kaltinome ALTo vadovus, kad jie nesirūpina savo įpėdinių išskojimu, o kiti dėl to net ir tragišką organizacijos galą buvo linkę beišpranašauti. O gi ne kas kitas, kaip šis Septintasis Amerikos Lietuvių Kongresas įrodė, kokios tuščios ir beprasniš buvo visos tos abejonės. Ir tas abejones išskleidė ne kas kitas, o normalaus gyvenimo eigos pripažinimas: atėjo laikas ir atėjo nauji žmonės pradėto darbo tęsti ir užbręžto tikslo siekti.

Tad šis Septintasis Amerikos Lietuvių Kongresas tikrai visai gyvenamajai aplinkai įtikinamai įrodė ir vaizdžiai pademonstravo, kad mūsų tautos laisvinimo kovos organizacijoje šis kartų sąryšis yra pilnai įgyvendintas ir išlaikytas ir naujos jėgos atėjusios ne iš kur kitur bet iš ALTo sudarančių penktadienį, kurių pirmoji tokia vakaronė įvyks spalio 3 dieną.

O. Algimienė

ŠEŠIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS A. + A. EMILIJAR. ZOGAS

PAGAL TĖVUS MURMAITĖS

Gimė 1922 metais birželio mėn. 30 dieną. Mirė 1963 metais rugsėjo mėn. 23 dieną. Palaidota Sv. Kazimiero kapinėse. Jau suėjo šeši metai, kai sustojė plaukusi širdis mūsų brangios motinos, dukrelės ir sesutės. Palikai tu mums visus dideliame liūdesyje. Reikalai esant, tu mums visiems padėjai ir visus atjautai. Niekas negali mums Tavęs pavaduoti. Kol mūsų širdys sustos plaukusios, mes nepamiršime Tavęs.

Bet tu jau mūsų nebegirdi ir nebematai. Mes lankom Tavo kapą, dabimam gražiom gėlėm ir histom graudžiom asarom. Sunku mums visiems tikėti, kad tu tokia jauna jau guli amžinai užmigusi. Brangi Emilute, išsėkis ramiai, nes tu atidirbai savo valandas. Mūsų brangiai motinai, dukrai ir seseriai pagerbti bus laikomos Sv. Mišios Panelės Švenčiausios Gimimo bažnyčioje, esančioje prie 88th ir Washenaw Avenue. 1969 m. rugsėjo mėn. 25 d. 8:30 val. ryto.

Prasome velionės draugus, gimines ir pažįstamus dalyvauti mišiose. Liekam didžiame liūdesyje: Sūnūs: Kenneth ir Martin, duktė Karen Beth; tėvai: Elzbieta ir Adomas Murmai, brolis Walter, gyv. Kalfornijoje, ir daugelis kitų giminių, gyv. Michigano valstijoje ir Chicagoje.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linknumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1226

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GRowehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonai: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCIA PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNŪS
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virgīnia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

Tel. Ofiso: 847-5900; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRespect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

MOVING
Laidimai — Pilna aprausta ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAilbrook 5-8063

GRADINSKAS
LABAI SUMAZINTA KAINA:
TELEFUNKEN FM STEREO,
4 BANGŲ RADIJAS,
FONOGRAFIAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, eik pas lietuvį!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto, — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakarų laikas: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE., CHICAGO, ILL. 60629

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:

- 1 When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
- 2 Call your local Post Office or see their National Zip Directory.
- 3 Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.

Published as a public service in cooperation with The Advertising Council.

Vytauto Didžiojo šaulių kuopos vėliavos pašventinimo iškilnių dalyviai. Šaulių vadovybė su garbės prezidento nariais: iš kairės Alg. Budreckas, J. Laurinaitis, vėliavos krikštafėviai ir fondatoriai P. Balševičius ir S. Cecevičienė, A. Valatkaitis, M. Maksvytis, kun. J. Borevičius, pirm. Vl. Išganaitis, P. Tomkus, S. Bernotavičius, A. Juškevičius ir L. Balzaras.

ŠAULIAI ĮSIGIJO NAUJĄ VĒLIAVĄ

Vytauto Didžiojo kuopos šauliai š. m. rugsėjo mėn. 7 d. iškilmingai pašventino savo kuopos vėliavą. Jėzuitų koplyčioje šventinimo apeigas atliko kun. J. Borevičius. Po pamaldų Vyčių salėje buvo iškilmingas posėdis, į kurį prisirinko pilna salė žmonių. Džiaugiamasi matėsi šauliai ir jų šeimos.

Iškilmingas posėdis buvo pradėtas Amerikos ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo sol. Mažeikienė. Minėjimą pravedė c. v. pirm. Vl. Išganaitis. Jis prisiminė mirusius šaulius tylos minutę, perėmė naujai pašventintą vėliavą iš kumų ir fundatorių S. Cecevičienės ir P. Balševičiaus perleisdamas vėliavos tarnybai. Vytauto Didžiojo kuopos ir C. V. pirm.

Išganaitis kalbėdamas priminė šauliams, kad kiekvieno šaulio pareiga yra gerbti, budėti ir iškilmingai nešti vėliavą. Šaulių vėliavoje įrašyti žodžiai "Nepriklausomai Lietuvai" primena kiekvienam šauliui, kad jis išliktų mūsų tautos ir tėvynės aukuro sargas. Vėliava yra kuopos simbolis — šventenybė. Šaulys, kuris nesugeba gerbti vėliavą, nėra vertas jos, nei šaulio vardo. Šaulių pareiga yra parodyti, kad jų vėliava yra gerbiama. Todėl privalome vėliavą branginti, gerbti, saugoti ir po ją burtis. Tad dėkime pastangas, kad tokiais būtume.

MRS. MARTIN
Spiritual healer and adviser on Love, Marriage, Business. There are no problems so great she can not solve.
Phone 928-9363
504 West 111th Street
Chicago, Illinois 60628

DAŽYMAS
Pigiai dažau kambarius, valau kilimus ir baldus.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

PADEDA JUMS NUGALĖTI DIRBTINIŲ DANTŲ LAISVUMĄ IR NEMALONŲ JAUSMĄ
FASTEETH laiko plokšteles stipriai ir sudoro saugų įtaimam. Tik kamščio plokštelės yra svarbios jūsų sveikatai. Lankytis reguliariai savo dantų gydytoja. Išgykite FASTEETH bet kurioje vaistinėje.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagedaujančių prekių labai prielnamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.
PRIIMAME UŽSAKYMUS AUTOMOBILIAMS
Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelado J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IS BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Gen. kons. dr. P. Daužvardis, sirdingai sveikindamas šaulius ir šaules, linkėjo laimingai siekti savo idealų, kurie yra nusakyti priesaikoje, ir priminė, kad šiandien vėliavos yra naikinamos ir deginamos... O šauliai priešingai, įsigyja, šventina ir gerbia ją... Lietuvoje vėliava yra paniekinta ir uždrausta, todėl šaulių toks žestas užsitarnauja pagarbos ir sveikinimų. Per vėliavą galime kalbėti į visą pasaulį, kad ji Lietuvoje yra paniekinta ir neleista jai plevesuoti. Prisiminė, kad ryto rugsėjo 8-toji, tai įstatyminė tautos šventė. Prašė, kad Vytauto Didžiojo šaulių kuopa pradėtų šią šventę švęsti.

R. Skipitis, šaulių garbės narys, sveikino Vytauto Didž. kuopą ir linkėjo, kad ši vėliava šaulių pastangomis kuo greičiausiai būtų gražinta į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Alf. Valatkaitis, buvęs šaulių S-gos pirm., nuosirdžiai sveikino šaulius ir linkėjo, kad šauliai dirbtų ir nepavargtų kovoję už Lietuvos laisvę. Jis priminė, kad šauliai Chicagoje augo ir pasidžiaugė, kad ir

Chicagos šaulių rinktinės pirm. P. Tomkevičius savoj kalboj priminė, kad audrai siaučiant reikalinga budėti, aukotis, dirbti ir kovoti. Ypač dabartinėms audroms siaučiant šauliai privalo nepalūžti. Tebūna ši vėliava simbolis stiprybės. Pranešė, kad Vytauto Didž. kuopos valdyba nuta-

dabar auga ne tik skaičiumi, bet ir savo darbais. Jo širdis trokšta, kad prie šios vėliavos prikeltas juodas gedulo kaspinas būtų kuo greičiausiai nuimtas ir ji plėvesuotų laisvoje Lietuvoje.
Kun. J. Borevičius, c. v. narys, padėkdamas patriotinį eilėrašį. Jo pasakytam koplyčioje pamokslas buvo daug brangių šauliams minčių.
L. Balzaras kalbėjo Savanorių — Kūrėjų vardu. Jis savo patriotinėje kalboje prisiminė šaulius, kurie sunkiai kovoję už Lietuvos laisvę ir jos nepriklausomybę. Linkėjo, kad jie ir toliau tokiomis išliktų.
A. Juškevičius sveikino LB Chicagos skyriaus Ramovėnų vardu ir linkėjo, kad ši vėliava jungtų visus šaulius ir būtų švyturiumi...
I. Sakalas sveikino Vyčių vardu. Prisiminė, kad dar esant Lietuvai nepriklausomai Vyčiai visad rėmė šaulius. Prašė įtraukti daugiau jaunimo į šaulių S-gą.
Z. Juškevičius — Lietuvijų Jūrų Skautijos vardu linkėjo Vytauto Didž. kuopai nepasigęsti tarptautiniuose vandenynuose ir kaip galima greičiau iškelti trispalvę Gedimino kalnę.
P. Petrušaitis, Kęstučio kuopos, Racine, pirm. nuosirdžiai sveikino Vytauto Didž. kuopą už vėliavos įsigijimą, primindamas, kad vėliava yra laisvės ir gyvybės simbolis.
Gen. Daukanto šaulių kuopos pirm. M. Maksvytis sveikino ir linkėjo, kad ši vėliava šaulius apjungtų ir dar labiau skatintų Lietuvos išlaisvinimo darbui. Jis linkėjo Vytauto Didž. kuopai daug sėkmės ir viso gero.
Klaipėdos jūrų šaulių kuopos pirm. S. Bernotavičius priminė, kad kuo daugiau kuopų įsistiegia, tuo daugiau ir vėliavų atsiranda. Jei mes, šauliai, negalėsime sulaukti tos dienos, kada galėtume šią vėliavą į Lietuvą parvežti, stenkimės kad nors jaunimas galėtų tai atlikti.
Chicagos šaulių rinktinės pirm. P. Tomkevičius savoj kalboj priminė, kad audrai siaučiant reikalinga budėti, aukotis, dirbti ir kovoti. Ypač dabartinėms audroms siaučiant šauliai privalo nepalūžti. Tebūna ši vėliava simbolis stiprybės. Pranešė, kad Vytauto Didž. kuopos valdyba nuta-

Vytauto Didžiojo šaulių kuopos vėliavos pašventinimo iškilnių dalyviai: P. Petrušaitis, Alg. Budreckas, kun. J. Borevičius, gen. kons. dr. P. Daužvardis ir Z. Juškevičienė. Foto P. Maletos

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia
MACHINISTS
EXPERIENCED
BORING MILL MILLING
2 SHIFTS
MACHINE ASSEMBLER
EXPERIENCED
Top Wages
Overtime
Paid Vacations
8 Paid Holidays
Excellent Benefits
GROTNES MACH. WORKS
5454 N. WOLCOTT AVE.
334-2600
An Equal Opportunity Employer

CLERK - TYPIST FOR GROWING COMPANY
Hours 7:30 to 4:00
Call MR. CAPUA
CHICAGO SWITCH, INC.
2035 W. WABANSIA
489-5500

VYRESNIS MECHANIKAS KULTUVUI
Atidaro naują skyrių Southwest Chicagoje. Bent 4 metų patyrimas, didelis atlyginimas, priedai, puikios sąlygos. Rašykite: AL. SOMMEFELD, VALLEY INDUSTRIAL EQUIP., 1001 N. AURORA AVE., AURORA, ILL. 60504

DRILL PRESS SET-UP
Production drill press on castings, 50 hour week. New, modern shop. SKOKIE TOOL CO., 7650 N. AUSTIN near Gross Point Rd and Howard

MASTER MACHINISTS
5 years experience. Must have tools. Experienced on mills, lathes, etc. Good starting salary. Steady employment and many company benefits. South Side 723-7100

"WHAT IS IT YOU WANT?"
I need a mechanic I'll come to terms If you come to see me WIGGLESWORTH IMPORTS 1723 WAUKEGAN RD. 729-1900 Mr. KELLEY GLENVIEW, ILL.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkų Ir Darbininkių
WANTED MAN OR WOMAN
Lite cleaning and kitchen prep. Exc. pay. Apply BARNABY'S 2832 W. TOLUAY CHICAGO, ILL. 973-1550

TRUMPAI

— Knyga "Nuo krivulės iki raketos", apie 550 pusl., su spalvotais lietuviškais pašto ženklais ir 300 nuotraukų iš paštinių kuopų gyvenimo, gražiai įrišta, kainuoja tik \$5 — su prisūntumu: A. Gintneris, 3221 W. 61st St., Chicago, Ill., 60629.
— Šį trečiadienį, rugsėjo 24 d., 7 v. v. Balfo direktoriaus dr. Petro Kisieliaus namuose (įėjimas iš kiemo) kviečiamas Cicero skyriaus narių ir rėmėjų susirinkimas pasitarti, kaip sėkmingai praveisti kasmetinį Balfo vaju ir išklausti Centro, Čikagos apskrities ir šio skyriaus atstovų pranešimus. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Cicero skyriaus Valdyba

— Knyga "Nuo krivulės iki raketos", apie 550 pusl., su spalvotais lietuviškais pašto ženklais ir 300 nuotraukų iš paštinių kuopų gyvenimo, gražiai įrišta, kainuoja tik \$5 — su prisūntumu: A. Gintneris, 3221 W. 61st St., Chicago, Ill., 60629.
— Šį trečiadienį, rugsėjo 24 d., 7 v. v. Balfo direktoriaus dr. Petro Kisieliaus namuose (įėjimas iš kiemo) kviečiamas Cicero skyriaus narių ir rėmėjų susirinkimas pasitarti, kaip sėkmingai praveisti kasmetinį Balfo vaju ir išklausti Centro, Čikagos apskrities ir šio skyriaus atstovų pranešimus. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Cicero skyriaus Valdyba

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia
HIGH PARK APYLINKĖJ REIKALINGA SEIMININKE Gyventi kartu arba skyrium. Vienas vaikas, nesunkus namų ruošos darbas. Skambinti prieš 9 val. ryto arba po 6 val. vak. 373-5041

A DOMESTIC COUPLES DREAM
New apt., City location, Facing Lake, Beautiful live in quarters, T.V. Domestic work & some driving experience helpful, or will train. Top salary. 829-8868 days or 944-4041 evenings & weekends.

REIKALINGA SEIMININKE
Gyventi kartu, pensijon išėjęs biudžetinis. Naujas apartamentinis namas. Geras atlyginimas, reikia liudijimų. Privalo kalbėti angliskai. 724-9088

HELP WANTED WOMEN SEWING MACHINE OPERATORS
Good pay. Steady work. APPLY MAGID GLOVE MFG. CO. 2201 W. WABANSIA Tel. 384-2072

TYPIST GENERAL OFFICE
Free Hospitalization & Insurance benefits. A-1 COMPOSITION 208 S. JEFFERSON. 3rd flr. 236-8733

CASHIER
Age no barrier. In a Drug store. No experience necessary. Will train. 5 day week. 9:30 A. M. to 5:30 P. M. Steady job. Excellent pay. 738 W. MADISON ST. (Halsted & Madison) AN 3-7771

EXECUTIVE SECRETARY
Experienced secretary in typing and shorthand. Good salary, liberal benefits. Anesthesia Dept. Cook County Hospital. Call for appointment 633-6176 or 633-6172

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokėjimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Francus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel.: PR 8-9533

TERRA
Brangenybės, Laidrodžiai, Dovanos visoms progoms 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: REpublic 7-1941

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS
INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaigoj) Pigūs automobilių draudimai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POFIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PALOS PARK — ORLAND PARK
rajone sklypai 80 x 125 pėdų su vand. ir kanaliz. Kaina nuo \$7,500. Nauja apylinkė, brangūs namai.
VILLA - WEST,
135 ST. ir 86 AVE. Lietuviai savininkai. TELEF. 349-0606.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapiotis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME (svaizme dydžio namu visur. Partipiname paskol., visokerpiu apdraudą, veikia notariatai.)
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

Šimkus Real Estate
NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450
Greitas ir tvarkingas visokių namų nuosavybės pirkimas - pardavimas. Be to šioje kontoroje daromi ir liudijimai vertimai, užplodomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaškai. Darbo val.: Kasdien 9-3 ir 5-8.

MEDINIS 5 ir 4 moderniški butai. 2 auto garažas. 45 ir Talman. Vieną butą tuoj galima užimti. Geras pirkiny.
ŠIMAITIS REALTY
INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba Ir Remontas
HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatu senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų finas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaityvimai nemokami. Turi leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. BALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus idedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataisome. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Išrašymas veiktis kreipkitės hat kaba.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
WALTER RASK, prezidentas 9727 So. WESTERN AVE., Chicago, Ill. 60643. Tel. 238-9787

BUY U.S. SAVINGS BONDS
WHERE YOU BANK OR WORK

"NAUJIENOS" KIEKVIENAM DARBO ŽMOGAUS
DRAUGAS IR BŪČIULIS